

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția. Jua și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 8 Septembrie 1895.

Maiestatea Sa monarhul nostru cu diua de mâne pășesce pe pământul Ardélului.

Fie binevenit în mijlocul credinciosului seu popor român!

Manevrele cele mari s'au concentrat în anul acesta în jurul Huedinului și Maiestatea Sa împăratul și regele nostru a venit să vadă cu ochii prestațiunile bravei sale armate.

Binevenit fie preabunul nostru monarh!

Tôte popórele credincioase s'au grăbit să dea espresiuine cuvințioasă bucuriei lor din incidentul venirii Maiestății Sale în Ardél.

Poporul român pururea credincios dinastiei de Habsburg, pururea credincios casei domnitore, încă și-au prezentat omagiile sale.

În zile bune și în zile rele, privirile poporului român au fost îndreptate spre tronul împărătesc. Cu decesebire spre acest tron e îndreptată ați privirea românilor, e îndreptată împăratului rege a redat libertatea românilor condamnați în un proces politic.

Poporul român nici odată nu a atribuit monarhului neajunsurile și năcădurile, de cari a fost lovit. În ochii românului persóna monarhului e sacrosantă, și la înțărirea acestei credințe în inima poporului român mult a contribuit biserica românească, care la tôte ocașiunile, în tôte slujbele bisericesti are deosebită rugăciune pentru monarh, pentru curtea și pentru ostașii lui.

Poporul român ați e reprezentat ca totdeauna în biserica sa.

Biserica noastră ortodocsă română din Ardél sub conducerea Escelenței Sale a arhiepiscopului și metropolitului nostru Miron Romanul se va prezenta înaintea monarhului prin o deputațiune imposantă și va asigura pe Maiestatea Sa preabunul monarh despre loialitatea și alipirea clerului și poporului ortodocs român către tronul și dinastia Maiestății Sale, despre iubirea și alipirea către patrie

și respectul față cu ordinea de stat.

Nouă ni este scumpă venirea Maiestății Sale în mijlocul poporului nostru. Ni se dă ocașiune să prezentăm omagiile bisericești, și să dăm dovă despre alipirea noastră către dinastie și tron, și despre iubirea noastră către această patrie.

Grația monarhului e deopotrivă pentru tôte popórele, întocmai precum aceeași e bucuria tuturor, când pot saluta în mijlocul lor pe capul statului.

Biserica noastră ortodocsă română existența sa o mulțămesc în locul prim grației monarhului, e deci naturală bucuria noastră, când și din incidentul venirii sale la manevre biserica se poate prezenta înaintea monarhului, asigurându-l despre tradițiunea ei alipire către tronul și dinastia Maiestății Sale.

Bine venit fie prea bunul nostru monarh în mijlocul credinciosului seu popor român!

Popor credincios între tôte împregiurările, noi stăm cu fruntea senină în fața glorioșului nostru monarh.

Nici odată noi nu am ridicat arma contra dinastiei și a casei domnitore, nici odată noi românii nu ne-am călcat datorințele față cu monarhul.

Stăm deci și acum cu fața senină înaintea glorioșului nostru împărat și rege.

Virtutea românului a devenit proverbială. E virtutea vecinica lui alipire către dinastie și tron și în lumea materială de ați virtutea românului e considerată de slabiciune.

Nu cercetăm întru cât virtutea acésta a românului ar pute fi slăbi-ciune, vom însă să fie accentuat și din acest îmbucurătoriu eveniment al sosirii Maiestății Sale la manevrele din Ardél, că între popórele din patria noastră românul în ce privesce loialitatea și alipirea către tron stă în locul prim, nici odată românul nu și a rupt credința sa.

Maiestatea sa Preagrațiosul nostru monarh fie binevenat pe classicul pământ al Ardélului!

Revista politică.

Alegerile pentru conceputul comunal al Vienei s'au început în Marția trecută. Din acest incident numește „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” din Berlin mișcarea antisemită „socialistă-revoluționară: Nu se poate aștepta, ăce amintita foie, ca guvernul să dea pradă interesele capitalei unui chaos. Antisemitismul se pare, că de fapt nu urmăresce alt scop decât chaosul, ca și anarchismul. Pentru că mărginirea drepturilor civile ale Ovriilor, cari sunt atacați atât de aspru de agitatori, chiar dacă ar reuși, acéști nedreptate nu pôte să aibă o durată lungă. Conducătorii, cari nu și-au perdut firea, trebuie să șcie, că chiar cu ajungerea acestui scop, n'au făcut nimic. Ce pôte fi scopul suprem al acestei mișcări pătimașe, nimenea nu șcie. Aderenții încarnați ai acestui curent pot conta numai la aceea, că se va produce un chaos și că vor putea ușor pescui în apă turburată.”

Să ne ierte diarul german, dar e prea de tot, de tot aspru!

* * *

Diariul „Neue Freie Presse” de Mercuri din Viena publică un articol de fond din incidentul alegerilor comunale. „Lupta electorală e decisiă” — astfel își începe articolul. Viena e predată dușmanilor de mörte ai libertății, ai inteligenței, ai progresului, ai desvoltării sale ca mare capitală, — nu, ea s'a aruncat singură în sclăvie, aceiași cetățeni, cari acum 27 de ani cu mare alaiu au stărmit ca bărbăți liberali de stat lanțurile concordatului, au proclamat dictatura curioșului sfânt, la a cărui icônă au peregrinat femeile bētrâne de amēndouē seculare și omenii obscuri bat pîn palme în tōtă Austria. Cea d'întău ăi de alegere a decisiu luptă. — Cu alte cuvinte antisemităii au triumfat și liberalii au cădūt. E destul începutul articolului, ca să veți furia teribilă, de care sunt cuprinși cei dela „N. F. Presse”, pentru că

au reușit antisemităii. — Ei, ei, e un Ddeu, care mai ajută și creștinilor câte odată!!

* * *

Diariul „Grașdanin” publică un articol interesant despre alianța ruso-franceză. Un publicist rus scrisese de curēnd în Moskovskija Wiedomosti o scrisóre din Petesburg, în care numia pe reposatul țar, Alecsandru III, creatorul alianței ruso-franceze.

În polemica sa contra acestui articol scrie principele Meșcersky următoarele:

„Împăratul Alecsandru III a creat întru cât e cunoscut, sfera pentru simpatiile ruso-franceze; o alianță însă franceză-rusescă n'a creat, întru cât îmi este mie cunoscut, țarul Alecsandru III; și anume tocmai pentru aceea nu, pentru că ideea unei alianțe stetea în contradicție cu vederile fundamentale ale politiceii sale. Tocmai împăratul politiceii populare, basate pe înaltă apreciere a tradițiunilor istorice rusesce, nu putea în nici un cas, să facă dependentă sörtea poporului său tare și unit prin Ortodocsie și aristocrație dela o alianță cu un stat, în care lipsa unei puteri tari și lipsa de religiune face nesigur ori-ce angajament și deschide ușa ori cărui nou aventurier politic, ori și cărui complicațiuni neprevădute. N'a putut să fie nici odată în intențiile lui Alecsandru III, să lege sörtea Rusiei cu aceea a unui stat, care și-a câștigat puterea pe ruinele bisericești și tradițiunilor! — Cuvinte de aur a grăit principele Meșcersky: așa a fost și așa va fi, cât va fi lumea. Francezii au perdut forțe mult și în lăuntru și în afară prin nereligioșitatea lor.

Își pôte lua o bună lecție d'aici și guvernul unguresc, care-și ridică puterea pe ruinele bisericești; va vedea statul mai târziu. — Și noi, Românii ortodocsi ne mai putem convinge încă odată, că nu e nimic mai

FOIȚA

RUNDUNICA NOSTRĂ.

Căsuța cea din „Strada Mare” este dărimată, și cu ea cădu jertfă și cuibul rîndunice; noua zidire s'a făcut așa în scurt timp, încât la sosirea rînduniceilor, casa cea cu trei ferestri, era sub coperiș; și cu tôte acestea era lucru neplăcut pentru rîndunele căci în coperișul cel nou nu găsiu loc pentru a putea începe zidirea noului cuib. Ce să facă cum să învingă pedecile ce li se pîn în cale? Iubirea față de locul natal a învins și și-au zidit cuibul chiar pe grîndile de cătră ocol, ce stau puse cruciș una pe alta. Acolo și-au scos puii; ăr cu finea lunei lui Iuliu, cuibul era deșert.

După acésta, timp de șapte luni și jumătate nu erau locuitori în căsuța cea deschisă; pândiam și așteptam oșpeții, până în cele din urmă în 17 Aprile, étă că sosiră din lungul lor drum.

Diua acésta a fost privită ca ăi de sērbătore pentru cei din casa noastră. Toți ne bucuram, copii mei salutau cu „Bine ați ve-

nit” pe emigrători. Bătrânii și-au ocupat patria lor veche, dar unde au rămas copii cari erau deja mari și creșcuți? cine ne-o ar putea nouă spune acésta?

Dilele ultime ale lui Aprile le au petrecut fără lucru, și numai prin Maiu au început la repararea cuibului. Unde aflau vro crepătură o astupau, cuibul vechiu îl renovau, aruncând din el penele cele nouē, firele de fēn și ori-ce alt material vechiu, și ducēnd în locul acestora material nou și așa cu o voie și diligență rară își isprăveau munca.

Mai târziu cuibul era impopulat cu 5 puioși de rîndunici. Și cu ce dragoste grăjeau părinții de acest scump tesaur al lor! Nici pe un moment nu i-ar fi lăsat pe micuții lor singuri, dacă unul din părinți părăsia cuibul, celalalt îndată îi ocrotea sub aripile lui.

S'a întemplat de mai multe ori, când era cam noros, că muerușa întregă diua nu părăsia cuibul, zadarnice erau provocările și rugămintele bărbătușului, femeia nu asculta de cuvintele frumoșe, bărbatul — lucru natural — era supărat și i-ar fi plăcut a pedepsi pe cel îndrētnic, dar inima nu-l lăsa, și după ce se mulcomia, începea a-și hrăni femeia cu tōtă iubirea. Acésta se lingușia

pe lăngă el, mănecarea o primia cu bucurie, și îi permitea bărbatului ea să mai și odihnescă în cuib. Bărbatul aflându-se în cuib nu șcia ce să facă de bucurie, ciripia și-și desmierda soția.

În timpul clocirei nici când nu i-se permitea bărbătușului ca să petrecă nōptea în cuib, ci ori era timpul frumos ori urit, el trebuia să-și caute alt loc de odihnă.

Dimineța de regulă dela 3 până la 4 ore se afla într'unul și același loc în apropierea cuibului, ciripind și curățindu-și penele din când în când.

Dacă chiar și-ar fi părăsit cuibul, înainte de acésta sbura în el, ca și când ar fi voit să vadă, nu cumva puii s'au mai sporit. Apoi privia jur împrejur prin înălțime și întorcēndu-se ărăși continua cāntecele sale ciripitoare și treiditoare.

Cinci dimineți una după alta am privit cu atențiune la el, când se curăția, și totdeauna am esperiat, că mai întău pieptul, apoi aripa drēptă și în urmă pe cea stāngă, și le neteșesce de alungul și numai în urmă își curățesce spatele și cōda cea în forma furcūței. Când este gata cu curățirea lui regulată, sbōră la dejun. Dejunul durēză cam 15.-20 minute. Apoi ărăși sbōră la cuib și dacă

muerușa n'are voie să părăsiască cuibul, atunci recurge la forță, apucă fesea de cioc și o scōte din cuib. Muerușa cedēză forței și sbōră. Bărbătușul rămāne în cuib. Incepe și aici a ciripi. După-ce muerușa în scurt timp a gătut cu dejunul, iute se reintōrce; bărbătușul observānd apropierea ei, îndată sbōră din cuib, de sigur voesce să încunjure rēsplătirea faptei comise.

Amestecarea omelur se efeptuesce de 4-5 ori pe ăi, ăr muerușa se așēză pe ele așa, încāt căldura corpului se le cuprindă pe tōte. Înainte de scōtērea puilor, muerușa este cuprinsă de o ferbințelă estera-ordinară. Adeseori se învērte peste ouă, să uită la ele ăr pe bărbătuș îl primesce cu piscături aspre și îl suferă numai la o depărtare ore-care de cuib. Bărbătușul suferă bucurios neplăcerile, căci așa cugetă el în sine: la bucurie și eu sunt părtaş.

Cōja oului nu o aruncă afară din cuib, fără o apucă cu ciocul și sbōră afară cu ea, o svirle în ocol și în sbor ca de săgētă se întōrce ărăși la cuib.

Hrănirea puilor le va fi ocupațiune comună, dar pe micuții nu-i lasă singuri nici chiar pe un moment. Grozav le e tēmă, că li se va întempla ceva. Unul totdeauna așteptă

folotitor și mai scump, ca *religiunea*. Să ne învățăm odată minte, ca să nu ne pară rău mai târziu!

* *

Familia regală a Italiei a sosit în Roma în 17 Sept. nou, ca să deschidă marea și națională sărbătoare de ieri. Să omora om pe om, atâta lume îi eșia la gară spre întâmpinare; să înțelege papa s'a distins prin absență. O parte din popor a însoțit trăsura regală între nesfârșite urale până la Quirinal. Capitala e în plină viață, peste 200,000 de oșpeți, d'între cari 40,000 de streini.

„Pester Lloyd“ și „Românul“.

(*Tr.*) În numărul de Marți „Pester Lloyd“ publică un articol de fond, în care mai întâiu laudă curagiul moral, care l'au avut d-nii Vintilă Rosetti și Vasile Cogălniceanu, ca să pășiască contra puternicului curent al șovinismului național român. Să bucură, că o parte din presa română a ajuns la convingerea cu minte, că nu e bine, ca între Români din regat și între Magiari să existe dușmănie, pentru-că cu toții au să se apere în totdeauna de colosul dela Nord. Să bucură, că prin noua atitudine a unor gazete și liga va înceta probabil agitațiile ei neprecute, și că preste tot lucrurile vor lua direcțiunea, ca statul român să întindă mâna de pace statului magiar și să se alieze pe baza intereselor comune, ca astfel să se poată apăra România, ca a patra putere din tripla alianță, de eventualele atacuri ale dușmanului comun, ale Rusiei.

„Pester Lloyd“ își consideră de fală faptul, că el a fost cel d'întăiu diar, care a știut aprea această direcție cuminte a presei române, și că a privit-o ca o basă, pentru ca să se pună odată capăt agitării artificiale și nefolositoare

În ce privește însă prima condiție, pusă de dl Cogălniceanu pentru împăcarea Românilor cu Ungurii — publicată într'un articol din „Românul“ — în ce privește adevărul autonomia Transilvaniei, „Pester Lloyd“ o declară pe față, că exclusiv numai din acest motiv nu poate sta de vorbă. Când un Român moderat, ca dl Cogălniceanu, cere pentru Transilvania o autonomie, ca a Croației, atunci despre înțelegere nici vorbă; este imposibil — dice diarul din Pesta, — ca un Ungur (cetățean), fie el de ori și ce rasă, de ori și ce limbă, să mai stea la discuție. Acesta ar fi nimicirea organizației politice a

până-ce se reîntorce celalalt. Pe micuții îi aședă în cuib pe rând așa încât aceștia să fie cu capul în afară și așa pe rând îi hrănesc. În ocupațiunea din primele zile nici unul din ei nu e cruțat.

Cu toate, că ouarea s'a făcut în 5 zile, scoterea puilor s'a întâmplat numai într'o zi, în 4 Iunie; și aceasta din cauză, că înainte de a se fi gătat ouarea, nici clocirea nu e regulată. Muerușă numai atâta rămâne în cuib, până-ce trece peste grelele dureri ale ouărei, apoi sboră afară și numai din când în când se reîntorce, și atunci numai pe scurt timp. Acesta regulă din urmă o observă și bărbătușul. Noptea, nu o petrece muerușă stând pe oue, ci în marginea cuibului, sau și dacă ar sta în lăuntrul cuibului, atunci împinge toate ouele înainte, așa, încât acele să nu fie atinse de căldura corpului ei.

Toate semnele învedereate ale iubirei de mamă, fac o impresie adâncă asupra privitorului. Cum îi grijese, cum îi învață și cum îi apăra contra tuturor pericolelor. Dar vai pentru acela dintre micuți, care nu se supune, nu învață, nu se acomodează ordinei, pentru-că acela are să piară. Față de o atare nenorocită creatură, iubirea de mamă se prefăce în ură și această ură neîmpăcată se transplantă și în bărbătuș, și și acesta apoi nu mai cunoște grație. (Va urma.)

statului unguresc, ruperea unității regatului Sf. Stefan, care există de 1000 de ani; această se prezintă lutoce mai așa, ca și cum ar pretinde cineva, să se rupă Moldova dela România de astăzi, și să formeze un stat independent, autonom. „E greu, să hotărăști, dacă este o naivitate golă sau simptomul unei sëlbatăci ne mai auzite a șovinismului de rasă, când chiar și asupra spiritelor „moderate“ se răspândește astfel de întunec, încât ei țin cu puțință, ca un stat, ca să câștige amicitia pôte în fine numai a temporală a unui stat vecin, care nu este peste măsură puternic, și ca să scutască granițele acestui stat mic de atacurile unei a treia puteri mari, să-și distrugă propriul său organism politic și pentru cei avisați la ajutorul său și pentru un vecin, care pôte numai în fața pericolului iminent îi este aliat, să sacrifice o parte din țără și să aducă jertfă propriea sa integritate teritorială. Noi mai întrebăm odată. — continuă „Pester Lloyd“: Este naivitate, sau mărghinare sufletescă și intelectuală, dămnă de compătimit, a pretinde, ca Ungaria să dea de bună voie Transilvania, fôrărețea Ungariei de Ost. din care stăpânesce domnul fôrăreții *ad libitum* șesul unguresc până la Tisa „în interesul dezvoltării libere a rasei românesce“. — Diarul din Pesta mai amintesc, că în Transilvania sunt 700.000 de Magiari, 300.000 de Sași, și 1,200.000 de Români; adaugă însă, că între Români sunt numai 19-89 procente, cari știu scrie și ceti, pe când între ceilalți 60 procente, și întrebă, că stând lucrurile astfel, cum s'ar cuveni Românilor autonomia Transilvaniei?

Mai târziu ceva pune cazul, că Români din Transilvania ar căpăta autonomia și prin urmare s'ar desvolta liberi în direcția națională, ce să facă Români din Ungaria, cari sunt și mai mulți? Ei să nu se poată desvolta în libertatea lor națională? Vedeți — așa dice autorul diarului guvernamental, — în modul acesta ajung românii la „Daco-România“. „Pester Lloyd“ încheie cu dorința, ca românii din România să se lase de ideea de a pretinde o separare teritorială și după limbă pentru românii, cari trăesc pe teritoriul coronei unguresci; căci când va fi atacată integritatea Ungariei, atunci toți cetățenii credincioși ai acesteia, mare și mic, să vor ridica întru apărarea ei“.

Nu intrăm în meritul aprecierilor gazetei din Pesta, nici nu controlăm de ocamdată datele ei statistice: așteptăm răspunsul din partea „Românului“. căci lui e adresat articolul ca să-l comunicăm cetitorilor noștri. Un lucru însă tot putem învăța din el: Aici avem ocaziune, să ne convingem, cât de mare pondă se pune și la drepturile politice pe carte, pe învățatură. De aceea nu putem recomanda cu destulă inimă și căldură profesorilor și învățătorilor noștri, să fie cuminte, cu ochii în patru, și să nu espună scôlele, în fruntea cărora sunt puși, căci *totă viața noastră națională depinde și în prezent și în viitor numai dela scôle, și ér dela scôle!!*

Centenariul al doilea al sântei Uniri.

(Urma e.)

Dar să vedem, ce au făcut papii dela Roma pentru poporul român, numai până la „s. Unire“ deocamdată. Voiu răspunde și la această întrebare cât să pôte de scurt și numai în general lăsând, ca cetitorii însuși să se convingă mai de aproape resfoid istoria bisericescă și cea politică a poporului nostru, unde sum sigur, că va afla destule dovești pentru aserțiunile mele următoare.

Bine au știut papii dela Roma, precum ne atestă unele epistole ale lor, că poporul român e de viață latină-romană, dar fiind că au aparținut și în marea lor majoritate aparține și ați bisericeii orientale, totuși nu numai, că nu l'au ajutat să-și apere existența sa națională și cultura sa romană în contra ordelor păgâne, ce au năvălit asupra lui din toate părțile, ci din contră, nu numai că în cazul cel mai favorabil, au stat și au privit indifereți în luptele lui unul contra decele, ba chiar însuși au provocat în puterea lor falsă spirituală pe unii regi catolici, să-și estirpescă chiar cu foc și cu fer biserica, făr' a cugeta la aceea, că prin astfel de măsuri, însuși contribuiesc primo loco la nimicirea unui popor de viață latină-romană. Etă dar cât bine ne-au făcut papii, fiind-că suntem de viață latină-romană ca și dănișii. Etă dar, că nu împrejurarea că „poporul roman deodată s'a văcut înjugat la carul imperiului bizantin“, nici că „după aceea a fost tras și el după stăpânul său în nefericita desbinare (ceea-ce nici nu exista pe atunci), ci dela biserica „sântului Petru“ este cauza nefericirilor sale, și cea mai mare parte tocmai papii dela Roma. Apoi să-mi spună dl autor, chiar și după „sânta unire“, când s'a întrepris vre-un papă chiar și numai pentru ușurarea sorții poporului român unit?

Dar chiar ați, când sunt pline temnițele unguresci cu români, în mare parte uniți, pentru că luptă pentru apărarea drepturilor poporului român, deși nu consimțim cu toții cu toate mijloacele și cu toate tenelele ce și-au ales pentru aceea luptă, — ce fac acești papi dela Roma pentru scăparea lor ori pentru apărarea existenței naționale a poporului român, de o viață cu ei? — Ne asmuță pe terenul bisericesc unul contra altuia trimițând enciclice pentru „S. unire“ și misionari fanatici crescuți în institutul de propaganda fide, cari sub firma, că ne aduc cultură romană dela Roma, ne învrăbesc și atîta din nou focul infernal amintit de Bărnuț, tocmai ați când nu numai existența națională, ci chiar și cea bisericescă ne este amenințată și atacată, nu numai a românilor, „neuniți“ ci și uniți, din această patrie, tocmai ați, când mai multă lipsă avem de bună înțelegere între noi, ca să putem lupta cu puteri unite contra dușmanului eomun.

Au trebuit să aștepte și românii și dimpreună cu ei și alte popore, ca acele popore păgâne să se nimicescă însuși pre sine prin decadența lor morală și să vină marea revoluțiune franceză și anii eliberării din secolul nostru ca să-și pôte elupta drepturile omenești și pre cât s'a putut și cele bisericesci și naționale.

Au avut lupte și biserica occidentală cu popore păgâne, dar acele lupte nici pe departe n'au fost atât de crâncene ca cele ale bisericeii orientale și această din cauză, că având și puterea lumescă în mână s'a putut foarte ușor nu numai apăra, ci chiar și ataca stându i într'ajutor și regii și împărații „catolici“, apoi și acele popore păgâne au putut trece în luptă contra ei numai slăbite prin luptele contra bisericeii și poporelor ortodocse și n'a avut de a se lupta și contra altei bisericeii ei sorore: Nici un prestigiu din acestea n'a avut biserica orientală în luptele ei pentru apărarea existenței sale, căci mai bine a suferit să fie înfrântă, decât „mi-e permis să m'esprim așa, decât să lingușesc slăbiciunile morale ale vre unui rege ori împărat, ca apoi cu ajutorul acestora să pôte subjugă popore și să le stôrce dimpreună cu ei.

Au dora pentru-că au fost prea ferice s'au rupt atâtea popore culte de cătră biserica Romei scuturând jugul papal? Reformațiunea pentru ce s'a făcut? Ce a produs această sguduitură puternică în sinul bisericeii române: Au dora, pentru că jugul papal

a fost ușor și plăcut ca jugul lui Christos, a cărui locoșitori se girază papii a fi? Nici odată. Un cap ori guvern, fie acela bisericesc ori lumesc, care lucră totdeauna numai spre binele poporelor lor conform învățăturilor divinului nostru învățătoriu, nici odată nu și va învrăjbi fii săi, și aceștia nici odată nu se vor lepăda de sinul mamei lor, care i a nutrit cu laptele credinței cel adevărat, și nu falsificat.

Isus Christos n'a umblat nici odată după putere lumescă și nici pe învățării săi nu i-a îndemnat la această. El însuși ne-a spus, că împărații lui nu e din lumea această, deci să caute și ei împărații cerescă drept îndreptând cuvântul adevărului, ér nu precum îl propagă deja de mult papii dela Roma umblând după putere lumescă numai, pentru ca cu atât mai ușor să pôte supune și stôrce poporele de-o credință cu ei, și apoi dacă această le-a succes, prin diferite mijloce de corupție și promisiuni ceresci necualificabile, să le folosescă de căpăi pentru de a prinde și stôrce pe alte popore, cum au făcut în trecut cu poporul magiar la început ortodocs, apoi papistaș față de poporul român ortodocs etc.

Mai dice dl autor, că nici fanarioții, nici sêrboteii nu s'au putut măcar pe sine civiliza cu bogățiile cele colosale stôrse din sudorea românilor lipsindu-le spiritul de viață dătătoriu și nici calvinilor nu le-a succes cu desevêșirea acțiunea distructivă asupra românilor din Ardél.

Așa e. Averea câștigată cu mijloce nedrepte și spre scopuri imorale, nici când nu e binecuvântată de D-șeu.

Dar să-mi răspundă și dl autor: averile cele colosale stôrse din partea papilor cu ședulele de ertarea păcatelor dela poporele papistașe și cu puterea lumescă dela unele popore nepapistașe, unde sunt? ce au făcut cu ele? Cum de n'au lucrat cu ele, ca poporele papistașe să fie pe o tréptă morală mai înaltă decât poporele ortodocse? Sau cum de nu și-au putut păstra macar puterea lumescă cu ele, când odinioară împărțiau chiar corone împăraților și regilor?

Da, nu s'a întâmplat nici una din acestea, căci au trecut acele vremuri, când din grația papilor pôte intra cineva cu bilete în împărația lui D-șeu, în tocmai ca la un banchet, ori când din grația acelorași, coronele se împărțiau ca cocardele între dansatorii!

Etă dar, că și papilor le lipsesce spiritul de viață dătătoriu atunci, când lucră contra învățăturilor lui Isus Christos. Grijescă deci, nu cumva căutând prea mult cele pămâtesci să perdă cu totul și cele ceresci.

Tot din această cauză nu le-a succes nici calvinilor cu desevêșirea acțiunea distructivă asupra românilor din Ardél.

Dar pôte îmi va reflecta dl autor, că fanarioții și sêrboteii, precum îi numesc dsa, storcându-ne materialicesce și-au introdus și limba lor în biserica noastră.

Așa e, dar mulțămită lui D-șeu, căci nici prin această nu mult ne-am putut strica precum nici limba latină în biserica papistașă nu mult au stricat poporelor supuse ei. Adaug însă și aici, că departe să ne bucurăm de acest abus personal și nu isvorit din învățăturile bisericeii ortodocse al fanarioților și sêrbilor, din contră îl condamnăm. dar tot a fost mai puțină primejdie pentru poporul român, decât că s'ar fi unit cu biserica Romei. Etă pentru ce.

Biserica ortodocsă este biserica națională, ér nu cosmopolită ca cea papistașă. Aceștia îi trebuie numai papistași, ér nu și națiuni. Apoi cultura și morală adevărată numai pe baze naționale se pôte câștiga.

Că cosmopolitismul nu promovéză interesele naționale, numai încape nici o îndoelă. Dovadă tocmai biserica unită română.

Nr. 179/895

[163] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroch din parochia de clasa a III-a Bărsău, devenit vacant prin pensionarea veteranului paroch Teodor Glo-dean, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 406 fl. 60 cr. v.

Informațiuni mai deaprobe despre starea parochiei, se pot lua atât la oficiul protopresbiteral, cât și la comitetul parochial.

Petenții au a și înainta cererile instruite conform normelor din vigore la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Hondol, 2 Iunie 1895.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Ge-oagiului I în conțelegere cu comitetul parochial.

Vasiliu Pipoș,
protopresbiter.

Nr. 413-895

[167] 3-3

CONCURS.

Spre ocuparea posturilor învățătoresci vacante din comunele mai jos însemnate, se

escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Crihalma, cu salariu anual de 300 fl. dela popor în patru rate anticipate.

2. Draos, cu salariu anual de 300 fl. parte din lada bisericeii parte dela popor, cuartir și lemne.

3. Paloș, cu salariu anual de 300 fl. dela popor solvinți în 4 rate anticipate, cuartir și folosirea grădinei scolare.

4. Ticușul român, cu salariu anual de 300 fl. dela popor.

5. Ungra, cu salariu anual de 300 fl. parte din fondul bisericesc, parte dela popor, precum și din alte isvóre, cuartir și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa aceste posturi se trimită cererile lor concursuale în timpul deschis subscrîsului oficiu.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Cohalmului.

Cohalm, 12 August 1895.

Nicolau D. Mircea,
protopop.

Nr. 364/895

[166] 3-3

CONCURS.

Pontru ocuparea posturilor învățătoresci vacante la școlile noastre confesionale din comunele mai jos însemnate din tractul protopresbiteral al Hațegului se descrie concurs în diarul

„Telegraful Român“ cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Băresti, cu salariu anual 300 fl. cuartir și lemne.

2. Nadastia superioară cu salariu anual de 300 fl. cuartir și lemne.

3. Fizesti-Federi, cu sistem ambulant, cu salariu anual de 360 fl. cuartir și lemnele trebuincioase.

4. Valea Sângiorgiu-Grid, cu sistem ambulant cu salariu anul de 300 fl. cuartir și lemne

Invetătorii aleși au a merge în dumineci și sârbători cu elevii la biserică

Reflectanții la aceste posturi au a-și așterne suplicele lor concursuale instruite conform normelor în vigore, — la subscrîsul — în Petroșeni.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Hațeg, în conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Petroșeni, la 16 August 1895.

Avram Stanca,
adm. protopresb.

Nr. 264

[170] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci vacante la școlile române gr. or. din comu-

nele mai jos însemnate protopresbiteratul Cetății de pîtră se descrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Tel. Român“.

1. Cărbunariu împreună cu Curtusiu-l-micu, învețatoriu ambulant salariu anual 300 fl. v. a. și anume: în Cărbunariu 140 fl. repartție de pe popor și 5 jugere de pământ arătoriu computat în 60 fl. Curtusiu-l-micu 70 fl. repartție de pe popor și 1 jugăr și 1000 stângini pământ erătoriu și fînaș computat în 30 fl. lemnele trebuincioase de foc, cuartir liber în edificiul ori cărei școle.

2. Fauresci afliată la Leschia cu salariu anual de 300 fl. v. a. repartție de pe popor; la învețatoriu ambulant cuartir în edificiul școlei și lemnele trebuincioase de foc.

Doritorii de a reflecta la aceste posturi sunt rugați a-și așterne cererile lor instruite cu documentele necesare la subscrîsul oficiu prin posta ultimă K. Monostor până la termenul susindicat.

Fînașe, la 12 August 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Cetății de pîtră în conțelegere cu comitetele parochiale.

Teodor Șovrea,
adm. pprese.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1895.

Budapesta — Predeal											
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
10.00	8.05	—	2.15	pl. Viena	sos.	3.00	1.55	1.55	7.20	6.25	—
8.30	2.15	3.15	5.45	Budapesta	↑	5.45	7.25	7.00	1.50	6.20	—
11.21	4.16	6.52	9.02	Szolnok	↑	2.29	5.23	3.37	11.44	3.30	—
1.33	5.48	—	11.33	P. Ladány	↑	12.05	3.46	1.19	10.03	1.31	—
3.42	7.08	—	1.48	Oradea-mare	pl.	—	2.26	11.04	8.43	11.32	—
3.58	7.15	—	2.06	Oradea-mare	sos.	—	2.19	10.44	8.33	11.17	—
4.38	7.43	—	3.03	Mező Telegd	↑	—	1.52	10.07	8.11	10.42	—
5.20	8.18	—	3.45	Rév	↑	—	1.26	9.30	7.46	10.08	—
5.43	—	Tren micst	4.06	Bratca	↑	—	—	9.10	—	9.50	—
6.32	9.07	2.52	4.53	Ciucia	↑	5.40	12.47	8.32	7.08	9.19	—
7.16	9.37	3.51	5.32	Huiedin	↑	4.52	12.17	7.54	6.39	8.37	—
8.07	—	5.05	6.24	Ghirbău	↑	2.55	—	6.54	—	7.37	—
8.34	10.37	6.14	6.59	Cluș.	pl.	2.00	11.01	6.14	5.25	7.00	—
8.49	11.10	—	8.40	Apahida	sos.	—	10.45	5.45	4.48	6.45	—
9.06	11.32	—	9.08	Ghiriș	↑	—	—	5.18	4.23	6.27	—
10.12	12.50	—	10.40	Cucerdea	↑	—	9.24	3.53	3.00	5.21	—
10.40	1.25	—	11.25	Ujóra	↑	—	8.54	3.06	2.20	4.47	—
10.59	1.43	—	11.54	Vințu-de-sus	↑	—	—	2.48	2.00	4.31	—
11.07	1.52	—	12.04	Aiud	↑	—	—	2.40	1.51	4.24	—
11.31	2.18	—	12.34	Teiuș.	pl.	—	8.23	2.11	1.23	4.03	—
11.48	2.40	—	1.00	Crăciunel	sos.	—	8.06	1.45	12.54	3.42	—
12.25	—	—	1.40	Blas	↑	—	7.59	1.10	—	2.49	—
12.52	—	—	2.17	Micăsasa	↑	—	—	12.39	—	2.24	—
1.06	—	—	2.35	Copșa-mică	pl.	—	7.30	12.24	—	2.10	—
1.37	—	—	3.14	Mediaș	↑	—	—	11.48	—	1.38	—
1.52	—	—	3.34	Elisabetopole	↑	—	—	11.29	—	1.18	—
2.13	—	—	3.49	Sighișoara	↑	—	—	11.14	—	1.01	—
2.32	—	—	4.11	Hașfalău	↑	—	—	10.55	—	12.46	—
3.04	—	—	4.48	Homorod	↑	—	—	10.21	—	12.16	—
3.40	—	—	5.27	Agostonfalva	↑	—	—	9.42	—	11.39	—
4.03	—	—	6.10	Apahida	↑	—	—	9.13	—	11.17	—
4.34	—	—	7.50	Feldioara	↑	—	—	7.45	—	10.02	—
6.12	—	—	8.30	Brașov	pl.	—	—	7.02	—	9.22	—
6.41	—	—	9.03	Timiș	↑	—	—	6.36	—	8.57	—
7.16	—	—	9.38	Predeal	↑	—	—	5.58	—	8.23	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	sos.	—	—	5.08	—	7.43	—
8.00	—	—	10.25	București	pl.	—	—	5.08	—	7.43	—